

Tujost, izjema, predstava

Urediti se, pripeljati se do gledališča, odložiti plašč, klepet z znanci, trganje vstopnic, zasesti svoj sedež, umiriti se in predati ves svoj fokus dogajanju na odru. Nato luči, aplavz, prevzeti plašč, morda popiti kozarček z znanci in potem ... domov, vsak na svoje, živeti, obogatiti z izkušnjo predstave. Vse to spada k ritualu, k družbenemu konsenzu, ki ga sooblikujemo ob obisku gledališča. Izven dvorane, izven predstave, smo mi, gledalci, ljudje, kakršne se poznamo oz. kakršnih smo se navajeni.

Specifika gledališča pa je tisto, kar se zgodi vmes. Kar se zgodi z gledalcem med predstavo. Kar stori med to ekskluzivno individualno izkušnjo, ki jo deli s celotno dvorano takrat prisotnih. Ja, tudi vsakdanjost je individualna izkušnja, deljena z ljudmi tukaj in zdaj, pa vendar je gledališka izkušnja nekaj izjemnega. Je popolna predaja fokusa na sočloveka, na nastopajočega, ki nam nekaj sporoča. Je umik sebe za to, da bi poskušali doumeti drugega. Je izničenje sebe za sočloveka, ki se izničuje za nas. In vendar sta oba vseeno tu, vseeno prisotna. Oba se gradita z odmikom, s tistim, kar nista sama in kar ni drugi, kar je vmes. Vseeno cela, a umaknjena, da naredita prostor tistemu, kar je med njima. Komunikaciji, ki nastaja ob trku njihovih svetov.

Gledališče je trk svetov, je ustvarjanje svetov na prelomu. Je množenje izkušenj, ki nastajajo ob umiku, ob odsotnem. Ob specifični individuumov. Neskončno intimna izkušnja, ki jo delimo z neznanci, z ljudmi. In ki jo ustvarjamo sami sebi neznanci, sami sebi ljudje. In ki nas dela tuje, soobstoječe tuje svetove.

Katja Markič

FOTO: PETER UHAN

16. 10. 2016 | 20.00 | Stara dvorana

Tekmovalni program + Showcase

Slavko Grum

Dogodek v mestu Gogi

Slovensko stalno gledališče Trst & Glasbena matica

Sodelovanje Slovenskega stalnega gledališča Trst in Glasbene matice predstavlja glasbeno obogateno dramo *Dogodek v mestu Gogi*. Predstava mesta, ki v literaturi ostaja v svojih okovih, se krčevito oklepa že znanih stalnic in čaka. Čaka odrešilni trenutek, za katerega se zdi, da mora priti, saj ga vsi nestrpnost pričakujejo. Značilna nemoč, prisotnost strahu in neprijetnih, ponovno obujenih, a nikoli pozabljenih spominov, travm, prepovedane in nedosegljive ljubezni, potlačenih čustev in želja, odrešenja, in tudi (do)končne brezizhodnosti, ki vodi znova v začaran krog življenja prebivalcev Goge. Zadušljivost in absurde situacije protagonistov. Z glasbenim vložkom se gledalcu postavlja možnost, da dogajanje preseli v novo sfero. Pričakovati nepričakovano? Pričakovati pričakovano? Pričakovati dogodek v mestu Gogi?

Monika Kolar

Premiera 12. 2. 2016, Slovensko stalno gledališče Trst
Predstava traja 1 uro 35 minut
in ima en odmor.

REŽISER Igor Pison • DRAMATURGINJI Katarina Košir, Ana Obreza • SCENOGRAFKA Petra Veber • DIRIGENT Igor Zobin • SVETOVALKA ZA JEZIK Laura Brataševc

IGRAJO AFRA/HANA/GOSPA PRESTOPIL Patrizia Jurinčič • TARBULA/GOSPA TEREZA/KOMI OMAR PRELIH/PISAR KLIKOT/GRBAVEC TEOBALD Daniel Dan Malalan INŠTRUMENTALNI SESTAV GLASBENE MATICE Ana Obreza (violina) • Valentina Bembi (viola) • Irene Ferro Casagrande (violončelo)

Yasmina Reza

Bella Figura

HNK Zagreb (HR)

Premiera 6. 11. 2015, HNK Zagreb (HR)

Predstava traja 1 uro 20 minut in nima odmora.

REŽISER Boris Liješević • PREVAJALEC V HRVAŠČINO Zlatko Wurzberg •
SCENOGRAFI Numen/For Use & Ivana Jonke • KOSTUMOGRAF
Leo Kulaš • GLASBENI OPREMLJEVALEC Boris Liješević • OBLIKOVALEC
SVETLOBE Aleksandar Čavlek • ASISTENTKA REŽISERJA Arija Rizvić

IGRAJO

ANDREA Lana Barić • BORIS AMETTE Milan Pleština • FRANÇOISE
HIRT Olga Pakalović • ERIC BLUM Dušan Bučan • YVONNE
BLUM Ksenija Marinković • GLAS IZ OFFA Arija Rizvić

Pokazati se v dobri luči in sliko navzven prikazati bleščečo, je vodilo protagonistov predstave mednarodnega programa – *Bella Figura*, avtorice Yasmine Reza. Sodobna francoska dramatičarka, igralka, romanopiska in scenaristka, je zaslovela predvsem s svojimi satiričnimi igrami. Izraz "bella figura", prevzet iz italijanščine, natančno označuje način življenja določenega sloja današnjih ljudi srednjih let. *Bella Figura* podaja na eni strani že znano tematiko, na drugi pa se gledalec sreča z veliko bolj izostrenimi eksistencialnimi vprašanji, ki se kažejo skozi življenje glavnih protagonistov, ki so priklenjeni na idejo "ustvarjati popoln videz". Reza poudarja, da so premolki, replike in posamezni drobci vodilo besedila in da je bolj pomenljivo tisto zamolčano. V svoji igri pa predstavlja izsek družbe, katere pripadniki so v resnici nezadovoljni, navzven pa se kažejo kot skrbno negovani, omikani, oblečeni v najboljše blagovne znamke, potujejo v najbolj mondene kraje, so uspešni, živijo v popolnih zakonih ... Kaj vse pa se skriva pod tem okrasjem? V najkrajšem možnem času se pokaže resnica, ki pa je veliko bolj kot k blišču, nagnjena k puhlosti, egoizmu, predsodkom in nestrpnosti.

Janja Forstner

16. 10. 2016 | 22.00 | Mali oder | Spremljevalni program + Showcase

Primož Vitez, Mitja Vrhovnik Smrekar

Shakesoneti

Cankarjev dom

Premiera 30. 3. 2016, Cankarjev dom

Dogodek traja 50 minut in nima odmora.

SCENARIST IN DRAMATURG Primož Vitez • AVTOR GLASBE

IN ARANŽMAJEV Mitja Vrhovnik Smrekar

NASTOPAJO

Bossa de Novo • Boris Cavazza • Urška Taufer

Kako gledalcu na preprost, a vsekakor zanimiv način predstaviti Shakespearjeve sonete in njegovo pojmovanje ljubezni, lahko vidimo skozi predstavo *Shakesoneti*, avtorjev Primoža Viteza in Mitje Vrhovnika Smrekarja. Oba sta, Mitja Vrhovnik Smrekar z dodano bogato glasbo in Primož Vitez, ki ni zanemaril recitiranja pesmi, doprinesla k odlični svežini, ki jo ponuja predstava. Ta je namreč osredotočena na Shakespearjevo pesniško zapuščino in se poigrava z avdiovizualno naravo poezije in iskanjem zvočnega smisla ter duha v njej. Rekli bi lahko, da malokdo ve, kaj natančno je hotel s *Soneti* pred 400 leti povedati William Shakespeare. Dejstvo pa je, da njegova pesniška zapuščina obsega sto štiriinpetdeset pesmi, vsaka ima štirinajst verzov in prav vse govorijo o ljubezni, minevanju, lepoti življenja ... V predstavi, skozi katero je uprizorjenih šest variacij soneta (italijanska, portugalska, izvirna angleška in tri slovenske), ne gre za igrano uprizoritev sonetov, ampak za koncertni dogodek v povezavi z recitalom. S svojo sodobnostjo osmišljuje govorno in glasbeno pesniško tradicijo ter vsestranskega pisca predstavi v novejši, bolj sveži obliki.

Janja Forstner

FOTO: PETER UHAN

»Ljubezen je zaveza, ne ozira se na čas, čeprav jo smrt iz dneva v dan dohaja – ne spreminja z dnevi se in tedni, temveč do konca traja. Je kot morje, je kot reka, mogoče bister potok. Ljubezen naredi človeka. V vsej tej silni vodi, glej, noben človek ni otok.«
Primož Vitez

Po motivih iz Molièra

Molièremobil

Molièremobil je energetska polna produkcija IV. semestra študentov AGRFT, ki jo sestavlja niz prizorov iz Molièrovih komedij.

Postavljena po principu odprtega odra in nastopa potujoèih skupin na vozu ustvarja glasbeno opremljeno vzdušje, med tem ko se na odru izmenjava pestra zbirka raznolikih in specifiènih karakterjev. Šopek utrinkov iz življenja nekih posameznikov izpred štiristo let, ki pa so nam nenavadno podobni, znani in domaèi. Komedija pred nas postavi, vzpostavi in izpostavi èloveške lastnosti, ki se jim lahko smejimo, èprav so tudi naše lastne, s tem pa hkrati v gledalcu postavlja vprašanje afirmativnosti humorja. Skozi številne duhovite zaplete predstava gledalca razvedri in nasmeji.

Katja Markiè

Simpozij *Vitalna zvrst na robu medijskega prostora*

Vèerajšnji simpozij je tematiziral obrobno, celo prezrto umetniško obliko, radijsko igro. Kot je igralec Mladinskega gledališèa, Blaž Šef, pokomentiral: » ... da 'tisti R' v kratici AGRFT, še vedno pomeni radio.« Sam pravi kako vplivna je lahko radijska igra. Svoj referat je Šef podnaslovil *Otroške magdalenice in prvi namigi kaj bi lahko bil igralski poklic*. Izpostavil je predvsem moment iz otroštva od koder izvirajo njegove prve asociacije na igralstvo, ki so jih vzbudile prav radijske igre. Oboževal je pripovedovalske glasove in njihovo dinamiko. Oddaja na radiu, *Dober večer otroci*, kjer je en igralec ponazarjal več likov, ga je najbolj zintrigirala. Izraziti glasovi, ki so mu ostali globoko v spominu so bili, glas Aleša Valièa, njegovega kasnejšega profesorja za umetniško besedo na Akademiji, pa glas Jožice Avbelj iz zvoènih kaset na katerih smo poslušali pravljìčne pripovedke (Šefova anekdota vezana na Avbljevo je iz sprejemnih izpitov, ko tam ni poznal nikogar, le glas kože iz Petra Klepca, ki je postala njegova kasnejša profesorica za dramsko igro), da o legendarnem glasu Jurija Souèka iz risanke *Pipi in Melkijad* niti ne izgubljam besed. Navezanost na en glas izvira iz otroškega pogleda, ki se lažje poistoveti z več različicami enega. Zato je, po Šefovo, Ježkova interpretacija *Butalcev*, toliko bolj popularna, kot kasnejša večglasna. Vesna Vuk Godina je opozorila na pomembnost zvoka oz. govornje besede, predvsem za razvoj abstraktnega razmišljanja. Ključno je, da si znamo ustvariti tudi lastne podobe, ki nam niso vsiljene že v naprej.

Radio je bil nekoè moèen medij, èe se spomnimo denimo medvojnega Radia Krièaè, pa preplaha leta 1938, ko je Orson Welles predvajal igro *Vojna svetov* v slogu poroèil o invaziji Marsovcov.

Še najdemo otoka v sebi, ki se prepusti radijskemu glasu?

Manja Gatalo

Refleksije

Republika Slovenija

Predstava *Republika Slovenija*, ki ni le predstava, paè pa (kot so zapisali na strani Mladinskega gledališèa): »*traja petindvajset let in narejena je z našim denarjem. In ves èas smo – kot statisti ali glavni igralci – njen del.*«

V prvem, statiènem, a zato niè manj preprièljivem delu, smo prièa izpovedi upokojenega obveščevalca, ki nas seznanja s svojim štetjem milijonov, ki so prihajali v blagajno obrambnega ministrstva s trgovino z orožjem, kasneje pa nas pozdravijo, èprav se pravzaprav ne pustijo motiti, znani funkcionarji takratnega èasa. Nato sledi vse-ravninski gledališèni preobrat. Variacije vsem znanega, a nikoli dokonèno razèišèenega dogodka, ki se je zgodil v Depali vasi leta 1994, s pomoèjo zdaj že »oldtajmerskih« avtomobilov, hrupa, prahu, kletvic, in ne nazadnje, odlične igralске ekipe, ustvarja fluid, ki gledalca ne pusti brezizraznega. In takšnega gledališèa na slovenskem prostoru zagotovo primankuje.

Predstava – pa naj bo to Državna proslava, Janez Janša ali zadnja različica, ki je na koncu obveljala – *Republika Slovenija* je zagotovo vredna ogleda. Vredna pa je tudi več kot le ogleda. Samoironizacija ni vedno zdravilo za ozdravitev, je pa vsekakor recept izboljšave. Selektivni zgodovinski spomin bo z *Republiko Slovenijo* gotovo vsaj za hip povrnjen. Preizkusite!

Polona Stergar

Glad

V kartezijski resniènosti maksima *Cogito, ergo sum* razkriva osrednjo naravo resniènosti, smo mi središèe vesolja. Kriza subjekta dvajsetega stoletja, ki jo je z romanom *Glad* naznanil tudi Knut Hamsun in se kaže predvsem v odmiku k toku zavesti, razkriva prav to.

Glad v režiji Janeza Pipana slika notranji svet nadarjenega dramatika in lucidnega novinarja v finanèni ter eksistencialni krizi. Presunljive podobe in ganljive atmosfere se pojavijo v magiènih trenutkih upanja in neustavljive volje ter se transformirajo v svoje popolno nasprotje emocionalno-fiziènega kaosa in obupa. Ustvarjajo dvojnost patetike in moèi glavnega junaka, ki deluje, kakor da nikakor ni zmožen preseèi danega. Kljub nenehnemu prizadevanju za izhod iz bede in stradanja se tudi, kadar se

Produkcija IV. semestra GLR, DI in DSU
Predstava traja 1 uro 30 minut in nima odmora.

REŽISERJA Jan Krmelj, Dorian Šilec Petek

DRAMATURGI Katja Markiè, Kaja Novosel, Mojca Podlesek, Jakob Ribiè

KOSTUMOGRAFIKI Katarina Šavs, Nina Èehovin

IGRAJO

Lea Cok, Mario Dragojeviè, Urša Kavèiè, Urban

Kuntariè, Živa Selan, Eva Stražar,

Dominik Vodopivec, Matej Zemljiè

MENTORJI

DRAMSKA IGRA IN GLEDALIŠKA REŽIJA

izr. prof. Boris Ostan, doc. Vito Taufer

SCENOGRAFIJA

izr. prof. mag. Jasna Vastl

KOSTUMOGRAFIJA

red. prof. Janja Korun, asist. mag. Tina Kolenik

JEZIK IN GOVOR

doc. dr. Katarina Podbevšek

njegov finanèni položaj izboljša, kot da bi ne znal drugaèe, vraèa nazaj. Avantgardna scenografija in nizajoèa, vseobsegajoèa, neopazna režija ter izjemna dramaturgija romana sta omogoèili gledališèe igralca, ki je neprizanesljiv in prodoren. Marko Mandiè odlično uprizori blodnje ter transformacije stradajoèega, senzibilnega in brezèasnega èloveka, laènega potrditve in osmišljenja. Komorna predstava razkriva intimnost in doživljanja osamljenega in družbeno zapostavljenega junaka, ki se bori za svoje mesto v družbi.

Ana Laura Richter

Ljubezen in smrt

Predstava *Ljubezen in smrt* je polna laži. To se seveda prej ko slej zgodi, ker je èlovek lahko èist le v trenutkih. Zaène se milo, pri omizju, ob slavlju. Nepostreženi nemoèno opazujemo temne strani višje družbe in èloveka kot takega. Zgodbe, ki bi držala koherenco predstave ni. Iz tega sledi, da je vnaprejšnje poznavanje dramskih besedil (*Hamlet*, *Othello*) za podrobno spremljanje predstave več kot dobrodošlo. To nikakor ne pomeni, da predstave ni možno gledati kot samostojne. K temu še najbolj pripomorejo igralске eksplozije v obliki monologov, ki so lepo stkani, da predstava teèe gladko in ni monotona.

Dogajalni prostor in èas nista jasno doloèena. Nekako tako je, kot da bi danes razprašili like, ki smo jih dolgo zapirali v sobane zgodovine. Oživeli so, se oblekli v nam znana oblaèila in nam pristavili zrcalo. Èprav je predstava nekakšen kolaž dveh besedil, vseskozi nemoteno obdeluje pojma, ki ju je postavila v svojo sredo – ljubezen in smrt.

Uprizoritvi se nikamor ne mudi. Po vrhuncu, ko se vsi izkrièijo in spoznajo, da so bili prevarani, se poèasi izpoje v spanec oziroma smrt. Vsekakor so opravièili in pokazali zakaj se neprestano vraèamo k klasièu. Tu mislim, tudi ustvarjalce drugih umetniških podroèjih. Mislim, da se k njim znova in znova vraèamo, ker jim je uspelo v medij ujeti nekaj primarno èloveškega, vulgarno poetièno, košèke srca; in spoznanje, da imamo vsi enega ... skupnega.

Jure Mavriè

FOTO: MATEJ KRISTOVIČ IN BOŠTJAN LAH

Festival Borštnikovo srečanje v sodelovanju z ZRC SAZU vabi na predstavitev knjige dr. Bojana Anđelkovića **Umetniški ustroj Noordnung. Filozofija in njen dvojnik**. Predstavitev bo **16. oktobra 2016 ob 22.00 v kavarni Luft** (Ulica Vita Kraigherja 3). *Knjiga obravnava opus Dragana Živadinova iz političnega, umetniškega, tehnološkega in filozofskega vidika, in sicer skozi tri razvojne faze njegovega gledališča: Scipion Nasice (1983-1987), Rdeči pilot (1987-1990) in Noordnung (1990-1995-2045). V središču Živadinova je gledalec oziroma mehanizem njegove vključenosti v predstavo, zaradi česar so pri postgravitacijski umetnosti družbenopolitične, gledališkoumetniške in tehnološke strukture in strategije razumljene kot dispozitivi oziroma polja sil. Ne gre preprosto za režiranje gledaliških predstav, ampak za ustvarjanje konceptualne »celostne umetnine« ... V kavarni Luft, z razgledom na mesto in s pogledom v nebo bodo spregovorili avtor knjige **dr. Bojan Anđelković** in umetnik **Dragan Živadinov** ter filozofinja in umetnica **dr. Marina Gržinić**.*

LUFT
360°

Kdo smo

Alja Predan, umetniška direktorica
Petra Vidali, selektorica
Danilo Rošker, direktor SNG Maribor

Daša Šprinčnik, izvršna producentka
Špela Lešnik, producentka mednarodnega programa
Ksenija Repina, urednica publikacij in spletnih strani, voditeljica pogovorov o knjižnih novitetah
Ada Cajnko, Mojca Kolar, Kristina Koter, Branka Nikl Klampfer, produkcija

Daša Šprinčnik, Špela Lešnik, organizatorki prodaje in oglaševanja
Matic Gselman, tehnični vodja
Nenad Cizl, oblikovalec
Boštjan Lah in Matej Kristovič, fotografa
Saša Huzjak, spletni skrbnik
Franci Rajh, arhivar

Simona Hamer in Nina Zupančič, voditeljici pogovorov o predstavah

Strokovna žirija
Zala Dobovšek, Tomaž Gubenšek, Martin Kušej, Ivor Martinić, Nina Šorak
Žirija za Borštnikov prstan
Ljerka Belak, Blaž Lukan, Vlado Novak, Alja Predan, Matjaž Zupančič
Strokovna skupina
Aleš Novak, Tatjana Ažman, Gregor Butala, Mojca Jan Zoran, Blaž Lukan

Maribor, oktober 2016 | Bilten FBS ISSN 2385-8818 | Odgovorna urednica Ksenija Repina | Urednica Manja Gatalo

GLAVNA POKROVITELJA
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

MEDIJSKI POKROVITELJI

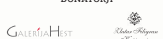
POKROVITELJI

PODPORNIKI

DONATORJI

MEDNARODNI PARTNERJI

PARTNERJI

